

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălănitare pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Román”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndni cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru șe-care publicare.

„Sic non itur ad astra.“

Cerul chiar vè osândesc pentru câte suferiți
Și vè strigă: „Aceste rele moliciunii datorii!”
„Un popor ce nu combate
„Nu merită libertate!
„Luptați dar de vreji sè fiți!
D. Bolintinenu.

Ei, apoi așa nu merge! În zadar tot declamăm, dacă oamenii noștri înșiși se fac toporiște la tăierea pădurei.

Ne au venit și nouă vre-o câteva corespondențe, în care ni se spunea, că se interține comunelor a prenumera la foi românești. Am ținut că sunt nisce preteceste din partea respectivilor de a se plăti cu un cuvânt oare care, ca sè nu aboneze și mai departe și am aruncat pretecestele în corfă. Vedem însă că ceea ce ni s'au întemplat nouă din unele părți, s'au întemplat și cu „Gazeta Transilvaniei.” De unde s'ar vedè mai departe, că organele guvernului s'au pus cu tot adinsul pe reducerea presei române și din ce este redusă.

Dar bine ne merge! *Extra Hungariam non est vita. Si est vita, non est ita.* Limba română din oficiul administrativ și de justiție este esilată; instituttele de creștere de tot felul se imbuiă în limba maghiară. Acum organele politice caută, cum sè reduca chiar și lectura românească. Nu va trece mult și ne vom pomeni cu vre-o dispozițiune, care sè ordone ca și în biserică să ne rugăm și sè cântăm în limba maghiară.

Procedura aceasta din partea deregătoriilor maghiare, adevărat că este în contra legii de naționalitate din 1868, însă peste dificultatea aceasta deregătoriile au trecut de mult; așa ceva nu le mai stèrnesce scrupuli zeloșilor „patrioți” și maghiarisători.

Dar nici pe noi nu ne mai impresionează forțarea maghiarisării, pentru că sînt prea multe casurile, prin care se încearcă introducerea maghiarisării în poporul român.

Ne vine cu totul greu, când vedem că și românii, direct și indirect, contribuie la promovarea maghiarisării și la reducerea limbei române.

Ne tot plângem că n'avem oameni în funcțiuni publice, și ne plângem cu drept cuvânt, căci și prin aceasta ni se stirbesce un drept, care după legea fundamentală de stat, de *jure* îl avem și numai de *facto* ni se deneagă.

Însè, dacă funcționarii români ar fi toți numai de aceia, cari la toate câte le vor țice superiorii, ar responde: „Așa este măriia ta!” apoi trebuie sè țicem că e o fericire că avem puținii bărbați în funcțiunile statului. Ba la alegerile viitoare sè stă-

ruim, ca sè nu mai rămână nici unul în funcțiune, din cauza simplă, că dacă e vorba sè ne maghiarizeze prin influența funcționarilor, apoi cel puțin sè nu fie și românii, cari sè participe la opera desnaționalisării propriie.

Nu ne provocăm la persoane, pentru că nu am vrè sè cădem în eroarea „Gazetei Transilvaniei,” când în comitatul Făgărașului se năpustește asupra unui biet de president dela sedria orfanală, imputându-i lipsă de adevărat patriotism și de simț național românesc. Ca și când n'ar fi și alți bărbați în funcțiuni mai înalte în comitatul Făgărașului chiar, cărora li s'ar putè face aceeași imputare, poate cu mai mult cuvânt.

Am rêtăci însă foarte mult, dacă am vrè sè ne plătim cu imputarea ce am face unuia sau altuia dintre funcționari. Am rêtăci și mai mult, dacă am gândi că ne am salvat cauza prin delăturarea tuturor românilor din funcțiunile publice a le statului. Și una și alta ar fi nisce lucruri foarte estine și fără pic de osteneală. Dar oare potrivește-se astfel de atitudine cu un popor vênjos și puternic în rezistență, cum este al nostru? Acei ce ar fi de părerea aceasta, am cuteza a țice, că nu mai sînt români adevărați, ci degenerați tot așa, ca și acei, cari în funcțiuni fiind, spriginesc desnaționalizarea conaționalilor sèi.

Poporul român, intru cât este alegător, trebuie sè și pună toate puterile de a reeși cu funcționari administrativi publici în toate comitatele. Prin o stăruință energică se dă sucurs și curagiului funcționarilor. Însè și aceștia în funcțiunile lor, obser vând strins legile statului, sè nu se plece ca trestia la ori ce suflare de vânt, ci sè arete bărbăție și atunci pe lângă aceea, că vor fi respectați li se va implini și dorința, ce o pot avè în sinul lor, de a fi folositori, pe lângă stat, și naționalității, din a cărei sinu au eșit.

Poporul și funcționarii în toate impregiurările, cu provocare la legea de egală îndreptățire, ar trebui sè reziste acelor ce vreau sè o eludeze sau sè o calce chiar și în privința lecturii de țiare și dacă vèd că nu pot reuși sè apeleze la publicitate. Publicul cel mare ađi nu se mai mulțămesc cu generalități. El trebuie sè scie detaiuri de nedreptățirile, cari se comit față cu un popor.

Sasii sînt o mână de oameni, au și ei funcționarii lor, și au și ei sè întimpine aceleași dificultăți pe care le întimpină românii. Despre ei însă n'au țim pe nimenea plângendu-se de atâta — nepăsare, ca sè nu țicem mai mult, — față cu naționalitatea lor, cum ađim despre unii dintre ai noștri, pentru că

au în poporul lor un razim sigur; pentru că poporul săsesc, prin neobosită activitate, le spune funcționarilor că au pe cineva la spatele lor. Și astăzi cetim în „S. d. Tageblatt” într'o telegramă dela Cohalm despre o întrunire a alegătorilor, în care s'au pronunțat contra proiectului privitor la scoalele medie. Unde am vèdut noi de doi ani încoace vre-o întrunire de alegători în vre-o cauză? cu toate că cauze ar fi destule.

Acei, dela care poporul așteaptă sè'l conducă, trebuie sè fim cu toții, și conducători și conlucrători, mai puțin comodi și mai sprinteni.

Sprinteneala aceasta ar respândi mai multă viață și atunci de sigur nici îndrăsneala maghiarisătorilor nu ar fi atât de mare.

Căci, unde se vor găsi acei model de ângeri de maghiari, cari vèdènd că înșiși românii, unii lasă sè se facă, alții dau mână de ajutor la maghiarisare, sè impedece așa ceva? unde vor fi acei ângeri model de maghiari, cari dacă vèd că d. e., cum cetim tot în „Gazeta Transilvaniei,” preoțimea română gr. c. unită cetesce pe „Magyar Allam” (statul ungar), o vor opri și i vor demânda sè cetească țiare românești?

Sè nu privim numai la desaga dinnainte cu scăderile maghiare, dar sè gândim și la cea dinapoi cu scăderile noastre. Sè combatem pe cele dintăiu, dar sè necurățim și de cele din urmă.

Astfel vom striga, vom striga și glasul nostru va resuna în pustie!

Revista politică.

Sibiin, în 24 Ianuarie

Eri s'a ținut în Budapesta o conferență, la care au luat parte 35 de deputați din partida independentilor. Punctele esențiale a le programei sînt: independența Ungariei pe baza uniunii personale. Egalitate deplină în drept. Părăsirea terenului steril al negațiunii, condamnarea direcțiunii extreme în politică, în cestiunile naționale și confesionale. Programa este subscrisă de 20 membrii din partidă; aceștia vor eși din partidă, dacă conferența partidei în întrunirea de duminică nu va accepta programa.

Contele Apponyi a primit în 2 Februarie n. o deputațiune a adunării lucrătorilor ținute în 14 Ianuarie în Budapesta. Deputațiunea l'a rugat a înainta dietei petițiunea lor, prin care cer introducerea sufragiului universal. Apponyi a întrebat pe membrii deputațiunii, dacă sînt internaționa-

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de E. B.)

(Urmare 9).

Cristiano își veni în fire Tocmai avuse aripi pentru a sbura până la polul arctic; acuma însă, toate cugetele sale, toate aspirațiile sale, toată curiositatea sa, se reportau numai la castelul acela iluminat, ce lucea de pe țermul lacului, și ce părea că exhală călduri artificiale în atmosferă.

— Sciu bine, își țise el, că pentru cinci sute de taleri (și Dumneșeu scie, cât mi-ar fi de lipsă aceste cinci sute de taleri!) nu ași părăsi în astă seară țeara aceasta ciudată, și dacă m'ar duce Walkyrene în palatul de zafir al marelui Odin!

Mâne... Dară nu, nu o voi revèdè mâne! Nici mâne, nici oare-când! Chiar mâne se va duce muritorul acela fericit, care poartă cu drept cuvânt dulcele nume Goefle, la castelul nou, ca sè reclame confidența clienței sale, a mătușei Elveda, și ca sè lucreze doară, ca un veritabil om de afa-

ceri fără inimă, la căsătoria sèlbaticului Olaus cu blânda Margaretă!

Mâne, dulcea Margaretă va scie că fù înșelată, și prin cine?

Câtă mânie, cât despreț vor fi respłata bunei mele ținute și a înțeleptelor mele sfaturi!...

Însè toate aceste nu împedecă, ca sè n'am foame și ca sè nu încep sè simț mica recoare a acestei nopți din Decemvre, între gradele 61 și 62 de latitudine. Aceasta mă facè de-mi aduc aminte de timpul, când mă plângeam de iarna din Roma.

Cristiano se reîntoarce cătră sala ursoaicei, pe când îi veni aminte că trebuie sè vađă de măgarul sèu. Cu ocaziunea aceasta el vèdù mai de aproape sania dlui Goefle de sub șopron.

Cum prinse aventurierul nostru, dela vederea acestei sâni, o hotărîre nebună, nu ne putem explica bine. Atâta însă scim, că în loc de a se pune liniștit la cină, cu dosul cătră sobă, el privea vestimintele negre ale doctorului în drepturi, așternute pe dosul unui scaun în sala ursoaicei.

Cristiano credea că persoana serioasă, pre care tocmai o imitase într'un noroc, trebuie că poartă un costum învechit și mai mult sau mai puțin unuros. Nici de cum; Dl Goefle, odinioară băiat destul de frumos, se îmbrăca foarte bine, se îngrijea de persoana sa, și ținea la onorul de ași arăta piciorul neted, ca și talia încă dreaptă și bine făcută, într'un

costum sever, dară de gust bun. Cristiano se îmbracă cu haiuele ce-i ședeau ca o mănuașă; el descoperi cutia cu pudră și șuvița de pèr și-și preseră pèrul sèu negru și des cu un nuor ușor. Ciorapii de mătasă îi erau peste pulpă cam înguști și pucii cu cătărâmi cam largi; dară ce? în Dalecarlia nu se va uita nimenea așa de aproape. Destul că, în țece minute, Cristiano era îmbrăcat ca un fiu cinstit de familie, ca un profesor de nu sciu ce, ca un student sau membru de nu sciu care facultate învățată, de o profesiune serioasă, dară cu o turnură minunată și cu o ținută ireproșabilă. Cetitorul gâcește că aventurierul scoate calul dlui Goefle din grajd, rugând pe Jean a nu se uri singur și prinde pe blândul Loki la sanie, aprinde felinarul și zboară ca o săgeată cătră castelul nou.

Țece minute după aceasta, el intră în curtea iluminată a castelului nou, aruncă frènele cu un aer leger marilor lachei galonați, cari se grăbesc, ađind sgomotul clopoțelilor, a-l servi și urcă repede treptele peronului din opulenta residență.

III.

Cristiano făcù, precum faci uneori în vis, când te simți nevoit a implini o faptă neprobabilă, fără a-ți putea da sama despre voința proprie. Nu erau toate neprobabile, în impregiurările, în care se afla? Acest castel fantastic, numit castelul nou, în anti-

liști sau unguri. Afirmând ei cea din urmă, Apponyi le-a promis că petițiunea o va înainta dietei, dar nu o va sprigini, de oare ce este convins, că sufragiul universal e periculos pentru Ungaria și lucrătorilor încă le-ar aduce numai toloase închipuite. Contele au și înaintat în 3 Februarie petițiunea dietei.

În afacerea cestiunei dunărene se scrie dela London că puterile admit și pe România și pe Serbia la conferență; pe România însă cu vot decisiv, pe când pe Serbia numai cu vot consultativ. În London presupun, că conferența va fi scurtă și favorabilă, după ce toate puterile mari, afară de Rusia au acceptat propunerea Barrère. Membrii conferenței și adică: din partea Rusiei, Italiei, Austro-Ungariei, sosiră încă în 3 Februarie la London. Cel turcesc, Kara-Teodori, se așteaptă; de altă parte se susține, că încă nu se știe, dacă Germania va fi reprezentată la conferență sau nu.

„Românul“ are scirea dela Londra că conferența se va întruni luni (ați) la 3 oare după amiaza și că cestiunea cea dintâi ce se va desbata va fi a Chilei și a gurei Oceacoff. „Românul“ exprimă părerea că, dacă dreptele cereri ale României nu vor fi ascultate, nu se va lua nici o deciziune formală și rezolvirea cestiunei, încât privesce pe România, se va amâna.

„Tems“ spune că principele Napoleon e bolnav și este dus în spitalul Auteuil.

Guvernul frances a tocmi în Anglita nuri (Argstrom) pentru înarmarea porturilor.

În Berlin s'a ținut Duminecă sub presidiul împăratului o conferență militară, la care au luat parte Mareșalul conte Moltke, ministrul de război Kameke, capul cabinetului militar, gen. Albedyll și generalul comandant al corpului al treilea (brandenburgic) de armată, generalul Pape. Ce a motivat conferența nu se știe.

Ministrul de război al Rusiei a dispus înființarea de batalioane de geniu călarețe, care se fie *prevăzute pe lângă instrumentele lor obicinuite și cu instrumente destructive de căi ferate și cu deosebire cu patroane de dinamit.*

În 21 Ianuarie n. s'a inaugurat în Roma expozițiunea internațională artistică. În aceeași zi s'a inaugurat în Roma și congresul de arhitecți. La ședințe au fost și regele.

Proiectul de lege pentru scoalele medii.

(Urmare 2.)

§. 6. Planul de învățământ eventual va norma, care din obiectele de învățământ extraordinare se fie propuse pe lângă cele obligate.

§. 7. Confesiunile, societățile și privații au drept a decide, care se fie limba de propunere în scoalele medii susținute de ei, și întru cât limba aceasta nu e cea maghiară, sunt îndatorați a se îngriji, ca pe lângă limba de propunere și literatura acesteia se se propună ca obiect obligat și limba și literatura maghiară și încă într'un astfel de număr de oare, cari se facă posibilă învățarea acelei-a.

Pentru controlă în direcțiunea aceasta au îndatorirea a așterne planul de învățământ și împărțirea oarelor limbei și literaturii maghiare încă de timpuriu ministrului de culte și instrucțiune publică.

§. 8. Ministrul de instrucțiune statorcesc țința ce are a se ajunge în scoalele medii în obiectele

tesă cu zidurile pustii din Stollborg, care data însă în realitate din vremile reginei Cristina, și care prin bogăția și prin animositatea sa, părea cădută din nouri în mijlocul unui deșert sălbatic; intrările sale, încungiurate de stânci brute și de ape năvalnice aveau toate cuvintele din lume a fi impracticabile; unde însă, mulțămîta iernei, elegantele trăsuri a tăcut căi șerpuitoare și ușoare peste ghiață; cordoanele de luminări, desemnau prin întunecime vastul zid din împregiurul curții, cu turnurile sale scurte și groase, acoperite cu căciuli mari de aramă ce se terminau în nește virfuri nemărginite. Lungimea extraordinară a locașului iregular, încungiurat de paviloane cadrate, și terminat prin giganticele frontoane împodobite cu statue și cu embleme; marele orologiu din pavilionul central, care tocmai suna de ce oare seara, o oară când chiar urșii au teamă ași scutura zăpada, în locul, unde s'au tupilat, precând oamenii, animalele cele mai delicate a creațiunei, jucau în ciorapi de mătase cu femeii cu umerii goli; toate cele din grandiositate a localității și din scena galantă ce-l însuflețea și până la acoardele poznașe și prețioase a vechii muzici franceze, ce se unea ușor cu suspinele aspre a le crivățului în lungile coridoare, erau făcute spre a uimi mintea unui călător și spre a încurca vederile unui locuitor al Italiei.

Vedând vastele saloane pline de șgomot și de

obligate și eventualmente în cele neobligate, ear pe baza acestei normări statorcesc și planul de învățământ.

În privința conformării planului de învățământ cu referințele locale și a eventualelor modificări necesare în direcțiunea aceasta dispune ministrul după ascultarea singuraticelor corpuri didactice.

La institutele susținute de confesiuni statorcesc ministrul de culte și instrucțiune publică periferia și măsura cunoscîntelor, ce au a se propune din obiectele de învățământ obligate în decursul întregului curs al învățământului (cu excepțiunea religiunei), după ascultarea din timp în timp a consiliului de instrucțiune din țeară și a forului suprem al respectivului institut. Măsura statorită de ministrul nu poate întrece pe de o parte măsura ce se aplică la institutele de rang egal, cari stau sub conducerea administrațiunei de instrucțiune a statului; de altă parte are a se statori pentru respectivul institut numai minimul. Între marginile acestea are a statori forul competent al respectivului institut sistemul de instrucțiune, planul de instrucțiune și manualele de învățământ.

§. 9. La institutele neconfesionale se dispună în privința instrucțiunei în religiune și în moral a elevilor forurile respective bisericesci: instruirea o prevede o persoană recomandată ministrului și aprobată de acesta.

§. 10. În clasa 1 a gimnasiului și a scoalei reale se primesc numai astfelii de elevi, cari au trecut anul al 9-lea al etății și sunt în poziția a documenta prin testimoniu dela o scoală publică, că au absolvat cu succes bun cele 4 clase inferioare ale scoalei populare, sau a arăta cel puțin prin prestarea unui examen de primire, că posed o calificațiune de asemenea grad.

§. 11. Dintr'o clasă se pot promova într'alta mai superioară numai acei scolari, cari au primit din toate obiectele din clasa absolvată cu excepțiunea caligrafiei, a gimnastice și în gimnasiu a desenului liber, cel puțin calculul de îndestulitor.

Acelui scolaru, care a primit din un obiect calculul neîndestulitor, îi poate concede corpul didactic depunerea unui examen repețitor la începutul anului scolar următor, spre ași emenda calculul. Acela care a primit calculul neîndestulitor din două obiecte se poate admite la examenul repețitor numai cu concesiunea ministrului de culte și instrucțiune publică respectiv. Acela, care a primit calculul neîndestulitor din mai multe ca două obiecte, nu se poate admite în nici un cas la repețirea examenului.

Școlariul trebuie să facă examenul de repetiție, tot asemenea și examenul supletor la institutul, dela care a primit calculul nesuficient, respective nu s'a supus examenului. În casuri motivate poate concede ministrul de culte și instrucțiune publică, respective suprem scolar, a se depune astfel de examene la alt institut.

La examenul supletor se admite numai acel elev, care au făcut de timpuriu cunoscută cauza eventualei sale absentări dela examen, pe care corpul didactic o a aflat motivată. Față cu un atare conclud al corpului didactic e admisibilă apelațiunea la ministrul de culte și instrucțiune publică, respective la forul suprem al institutului.

§. 12. Aceia, cari doresc a trece dela o scoală medie publică la o asemenea scoală de același soi au a documenta prin un testimoniu dela institutul,

lume, lunga galerie și tăvanul deprins cu deității mitologice, Cristiano se întrebă cu serioșitate, dacă oare oamenii aceștia nu sunt fantoame, chemate de strigoaiele din pustietate spre a-l batjocori. De unde venise ei, cu toaletele lor rococo, cu hainele lor împodobite cu scilipeli, cu damele pudrate, suridînd sub mulțimea penelor și dantelelor? N'are să dispară magicul castel prin atingerea unei vergele și jucătorii aceștia gătiți, n'au să sboare de aici în formă de vulturi albi sau de lebede sălbatic? Cristiano totuși observase deja fisionomia particulară a obiceiurilor din Svedia: izolamentul aventuros al locuințelor, enormele distanțe, ce despart miclele grupuri, onorate cu numele de sate; și satele aceste sunt uneori împrăștiate peste o suprafață de două sau trei miluri unite numai prin cupola verdie a turnului bisericeii; desprețul nobililor pentru șederea în orașe, destinate exclusiv numai pentru comerțianții burgezi; în sfârșit pasiunea pentru pustietate, împreună cu un contrast bizar, cu pasiunea pentru o locomoțiune desfrînată, în privința reuniunilor subite și la aparență imposibile. Cristiano însă, deși chemat la o festivitate de țeară, nu prevăduse, că trăsătura aceasta caracteristică a Svedului ar trebui să crească în proporție cu asprimea climatei, cu lungimea nopților și cu dificultatea aparență a comunicațiilor. Totuși aceasta este o consecință naturală a necesității ce o simte omul invingînd natura

la care s'au aflat, că au absolvat clasa premergătoare cel puțin cu succes îndestulitor din toate obiectele obligate.

Elevii, cari vin dela alte scoale medii vor fi primiți în clasa următoare, dacă prin testimoniu primit dela institutul, pe care l'au părăsit, vor documenta, că ei au învățat cu succes îndestulitor cel puțin obiectele, cari sunt obligate în institutul, la care vor a fi primiți.

§. 13. Scolarii, cari vor să treacă dela un gimnasiu public sau din scoala civilă la scoala reală, tot asemenea și aceia, car vor să treacă din scoala reală sau civilă la gimnasiu, au a se supune examenului de primire. Examenului de primire pot fi supuși și acei scolari, cari vin dela o scoală publică, în care obiectele propuse în diferitele clase se abat dela planul de învățământ al institutului, la care voesce a fi primit elevul. Pentru examenul supletor de felul acesta nu se solvesce tacsă.

Examenul supletor îl ține corpul didactic al acelui institut, la care voesce a fi primit elevul. Tot acest corp didactic decide și asupra primirei.

Trecerea dela un institut la altul se poate întâmpla de regulă numai la începutul anului.

Scolariul, care vine în decursul anului și cere a fi primit, se primesce din partea corpului didactic numai pe lângă arătarea motivelor, din cari se întâmplă schimbarea și și atuncia numai, dacă schimbarea e în fapt neapărat de lipsă.

§. 14. Scolariul poate fi eschis pe cale disciplinară, anumit:

- a) numai din acel institut, la care învață;
- b) din toate institutele din patrie.

În cazul din urmă se așterne concludul la toată întâmplarea ministrului de culte și instrucțiune publică.

Pentru publicarea și stricta observare a concludului întărit se îngrijesce ministrul.

Ministrul de culte și instrucțiune publică statorcesc pe calea ordinară procedura disciplinară.

§. 15. Scolarii privațiști, cari au studiat pe cale privată sau într'un institut privat și doresc a primi testimoniu dela un institut public despre sporiul făcut, pot, după însinuarea prealabilă la directorul scoalei respective și arătarea locului, unde au petrecut în anul decurs scolar, în timpul precisat în statutele scoale, depune examenul dorit.

Examen pentru mai multe clase pot depune astfel de scolari într'un an numai la recomandarea corpului didactic și a directorului suprem districtual de scoale, respective a forului suprem de scoale și cu concesiunea ministrului și numai în acel cas, dacă dovedesc, că au întrebuințat timp de ajuns pentru învățarea obiectelor din clasa absolvată, și că după etate, și gradul lor de dezvoltare au fost capabili ași însuși cuantul cerut de cunoscîntă în mod îndestulitor. Și în cazul acesta se cere, ca să depună pentru fie care clasă examen separat și pot fi examinați de odată cel mult pentru două clase, așa însă, ca să fie evident, că respectivul posedă din materialul propus în ambele clase cunoscîntă de ajuns.

Protocolarele despre examenele private, dimpreună cu lucrările scripturistice și cu toate testimoniele esaminantului se aștern directorului suprem districtual de scoale.

§. 16. Contragerea claselor, adică absolvirea mai multor, dar cel mult a două clase într'un an, o concede ministrul în mod excepțional la recomandarea motivată a corpului didactic și a directorului suprem

și folosindu-se de compensațiile, pre care dînsa i le prezentă. Cu două luni mai înainte, baronul a dat de știre, cinci-deci de miluri giur împregiur, că va primi la sărbătorile Crăciunului nobilimea țerei.

Baronul nu era stimat nici iubit de niminea, și totuși de vr'o câteva zile, castelul era plin de oaspeți zeloși, veniți din toate părțile, preste lacuri, preste păduri și preste munți.

Ospitalitatea este proverbială în Dalecarlia, și creșce ca și iubirea pustietății unită cu iubirea desfătărilor, cu cât pătrunzi în regiunile mai dificile și mai depărtate. Cristiano observând admirabila aceasta bunevointă cătră străini din partea Svedilor, mai cu samă, când le sci limba lor, puțin a cugetat la dificultatea de a se introduce într'o societate, unde nu era cunoscut de niminea și unde nu era invitat. Așa el avu un moment de deșteptare neplăcută vedînd un fel de îngrijitor de casă, care purta o sabie, întimpinându-l în sala de intrare, și întindîndu i mâna cu un aer afabil, după o salutare respectuoasă.

Cristiano, creșcînd că mâna aceasta întinsa are să fie o manieră de întimpinare obicinuită în țeara aceasta, o strînse cu bunevointă; însă el își adusei aminte că aceasta poate fi cererea de a produce biletul de invitație.

Personagiul era bătrîn, urît, cu semne de vîrșat, ochii săi neastîmpărați aveau o expresie de fal-

districtual de scoale, respective a forului suprem districtual de scoale în acel cas, dacă respectivul scolar în testimoniul din clasa absolvită mai pe urmă a obținut calculul „distins“, dacă a trecut în privința etății gradul normal și dacă atât maturitatea corporală, cât și cea intelectuală face posibilă absolvirea a două clase într'un an și, dacă în fine respectivul scolar a absolvit anul trecut scolastic la același institut. Scolariul primind concesiunea depune examen privat din ambe clase sau cel puțin din una.

§ 17. Numărul profesorilor la scoalele medii, cu excepțiunea profesorilor gimnaziali de desen și de caligrafie, apoi a profesorului de gimnastică și a celui cu obiecte neobligate, e (inclusiv directorul) la institutele cu opt clase cel puțin de 12, la cele cu 6 clase minimul de 8, la cele cu 4 clase minimul de 6.

Directorul dela institutele complete nu se poate deobliga a propune mai mult de 10 oare, cel dela institutele necomplete cel mult la 15 oare. Profesorul de specialitate nu poate fi deobligat a propune mai mult de 18 oare, profesorul de desen numai mult de 20 de oare pe săptămână; mai mult de 25 (respective profesorul de desen 28 de oare,) nu pot propune nici la un cas.

Dacă propun mai mult de 10 respective 15 și 18 și respective 20 de oare, au a primi onorare corespunzătoare.

Directorii și profesorii pot fi reprezentanți comitatensi comunali, și bisericesci (membrii în comitet), nu pot primi însă posturi împreunate cu salarie sau posturi fixe.

Întru cât vor pute primi vre-un post sau vre o comisiune întru exercitarea drepturilor lor corporali, și în urma ocupațiunii lor intelectuale, în privința aceasta se va pronunța din cas în cas forul suprem respectiv.

Numărul profesorilor ordinari (exclusiv directorul) nu poate fi nici la o școală medie mai mic, ca numărul claselor dela acel institut.

§ 18. Profesori ordinari pot fi numai acei cetățeni din Ungaria, cari, pe lângă un trecut nepătat, și-au câștigat diploma de profesură; ei pot fi aplicați numai în specialitatea, despre care sună diploma obținută.

În privința calificațiunii profesorilor dispun paragraful următor.

Acela, care a funcționat ca profesor ordinar la o școală medie publică cel puțin 5 ani înainte de intrarea în vigoare a acestei legi, satisfăcând tot odată chemării sale pe baza testimoniului primit dela forul său suprem, se dispensează de examenul de calificațiune. Ceilalți au a depune examenul în decurs de 2 ani.

Ca director se poate aplica numai un profesor ordinar.

§ 19. Candidații diplomați de profesură se aplică într'un period de 1—3 ani, mai întâi ca profesori suplenți și pot fi înaintați de profesori ordinari, dacă în decursul acestui timp și-au corespuns pre deplin chemării lor.

Indivizii încă ne diplomați pot fi aplicați ca profesori suplenți numai în lipsa de indivizi diplomați, cu condițiunea aceea însă, că în decurs de 3 ani vor depune examenul de profesură, la din contră nu vor fi lăsați în postul avut.

Numărul oarelor de prelegere din obiectele obligate (exclusiv gimnastica) preste săptămână, încât privește pe scolari poate fi în clasele inferioare cel mult 26, în clasele 4 superioare cel mult 28, cu cele din obiectele extraordinare la oaltă în cele 4 clase inferioare nu mai mare de 30, în cele 4 superioare nu mai mare de 32 oare.

§ 20. Într'o clasă a scoalei medii nu pot fi de comun mai mulți de 50 scolari.

sitate rău ascunsă sub un aer de apatie dulce. Cristiano bagă mâna în buzunarul vestei, sciind bine că n'are să găsească ce i se reclama. El, adevărat că primise propoziția de a veni la Waldemora pe chielteala gazdei, dară nu cu dreptul nobililor țerei. El se pregătea dară a face mimica unuia, care și-a uitat pasportul, și care voiește să se reîntoarcă spre al aduce sau a numai reveni, precând simți în buzunarul său, sau mai bine dis în acela a dlui Goeffe, o hârtie iscalită de baronul ce conținea o invitare formală pentru onorabilul d. Goeffe și persoanele familiei sale conform formulei în general adoptate. Cristiano, îndată ce o zări, și prezentă resolut biletul de admisie; îngrijitorul abia se uită la ea, dară totuși o cetă cu atenție.

— Domnul este o rudenie a dlui Goeffe? dise el punând biletul într'un coșuleț, în care mai erau multe alte bilete.

— Da, firește! răspuse Cristiano hotărât.

(Va urma.)

Acolo, unde numărul scolarilor în 3 ani succesivi întrece suma de 50, sunt de a se înființa prin forul suprem respectiv clase paralele și a se înmulți puterile didactice în mod corespunzător.

Dacă numai puțin a trecut preste suma de 50, ministrul la raportul motivat așternut de forul suprem respectiv poate trece cu vederea înființarea de clase paralele, respective poate ordona a nu se înființa.

§ 21. Anul scolastic durează 10 luni. Feriile mari anuale se țin în lunile Iulie și August.

Referitoriu la didactru dispune forul suprem scolar respectiv.

Tacsele școlari dela institutele confesionale nu pot fi mai mari, ca cele dela institutele de stat.

§ 22. La scoalele medii se țin cu finea fie căruia an scolastic esamene publice. Elevii, cari absolvează clasa a 8 a, au a depune afară de examenul de clasă, și examen de maturitate.

§ 23. Esamenul de maturitate îl ține corpul didactic al fie-cărei scoale medii sub presiunea unui om specialist esmis de forul suprem scolar, respective în institutul propriu. Ministrul de culte și instrucțiune publică e îndreptățit, a esmite la fie-care esamen de soiul acesta un comisar, din care cauză e îndatorat forul suprem scolar respectiv a anunța ministrului timpul ținerii examenului de maturitate cel puțin cu o lună înainte.

§ 24. Scolariul poate depune examenul de maturitate de regulă numai la institutul, la care a absolvit clasa a 8-a.

La depunerea examenului de maturitate la alt institut poate da ministrul concesiune în casuri extraordinare.

§ 25. Esamenul de maturitate e scripturistic și verbal; normalul examenului îl statorcesc ministrul pe lângă ascultarea forului suprem respectiv și al corpului didactic dela universitate și dela politehnică.

Esamenele sunt publice, testimoniile despre aceste sunt a se estrada în limba maghiară, la cerere se poate adauge și traducerea latină.— Testimoniile trebuie subscribe și de comisariul ministerial.

§ 26. Esamenul de maturitate gimnazial îndreptățește la primirea în scoalele mai înalte peste tot, examenul de maturitate dela școala reală îndreptățește numai la primirea în politehnică, la facultatea matematică și istorico-naturală a universității (respective la secțiunile aceste ale facultății filosofice) și la aceleași secțiuni dela preparandii.

Scolarii, cari au absolvat școala reală și au depus examenul de maturitate cu succes bun, pot fi admiși a depune la un gimnasiu public examenul din limba latină, respective din limba latină și elină; aceia, cari vor depune aici din limba latină examenul cu succes, vor pute fi primiți la facultatea de medicină și la cea juridică a universității, aceia cari vor depune din limba latină și elină examenul cu succes vor fi primiți la ori-care facultate de universitate.

§ 27. Scolariul, care cade la examenul de maturitate scripturistic, nu poate fi admis la examenul de maturitate verbal. Acela, care cade la examenul de maturitate verbal din un obiect, se poate admite la examenul supletor după 3 luni, după ziua de examenul public. Acela, care cade la examenul scripturistic, precum și acela care cade din mai multe obiecte la examenul verbal, se respinge pe un an. După un an poate repeți întreg examenul de maturitate. Dacă cu ocaziunea aceasta cade la examenul scripturistic, sau din unul sau mai multe obiecte la cel verbal, nu se mai poate admite la examenul de maturitate. Scolariul, care cade la examenul supletor poate repeți acest examen.

Secțiunea II.

Conducerea și supraveghierea.

§ 28. Fie-care școală medie stă sub nemijlocita conducere a directorului. Pentru scoalele medii, cari stau sub nemijlocita conducere a statului, se denumesc directorul de Majestatea Sa, la propunerea ministrului.

Pe profesorii ordinari, ajutători și suplenți, precum și pe profesorii de desen, de caligrafie, de gimnastică și pe cei pentru obiectele extraordinare, îi denumesc ministrul de culte și instrucțiune publică, și anumit, la înființarea de institute nouă după ascultarea directorului, ear la cas de întregire a corpului profesoral după ascultarea directorului și a corpului profesoral respectiv.

Pactul încheiat cu unele municipii precum și invelile sustătătoare în privința dreptului de candidare rămân în valoare și pe viitoriu.

Ordinile didactice își institue însile pe la institutele prevăzute de ele pe directorul și corpul didactic: recerințele statorite în §§-ii de mai sus sunt însă normative și pentru ele. Instituirea, pre-

cum și schimbarea directorului și a corpului didactic au a fi anunțate ministrului ulteriormente.

§ 29. Directorul are:

1. a executa legile generale de stat și ordinile jurisdicțiunilor referitoare la școală.
2. a conduce corpul profesoral.
3. a reprezenta institutul față cu foruri, cu părinți, cu tutori și preste tot față cu publicul.
4. a purta agendele cancelariei institutului.
5. a supraveghia starea științifică și disciplinară a institutului fiind în privința aceasta în linia primă responsabil.

Directorii, profesorii ordinari și ajutători precum și profesorii pentru obiectele extraordinare primesc salarie.

Directorii și profesorii ordinari dela scoalele medii de stat se privesc ca amployați de stat îndreptății la pensiune, pe care o trag din cassa statului sau din fondurile respective.

Profesorii ajutători și cei pentru obiectele extraordinare nu pot face pretensiune la pensionare. Profesorilor ordinari li se numără anii, cari i-au petrecut ca profesori ajutători după depunerea examenului de calificațiune profesoral, la pensionare.

Pensiunea precum și adaugerile la salar se va statori într'o lege specială.

§ 30. Directorii și profesorii ordinari se aplică pe viață și pot fi scoși din post de ministrul de instrucțiune, afară de casurile pierderii de oficiu enunciate de judecătoria pe baza legilor penale, numai din cauza de delict morale sau disciplinare sau de neglijență în oficiu și în fine pentru necapacitate evidentă în oficiu.

În cazul amovărei din post urmează îndepărtarea după intrarea sentinței în putere de drept; pe timpul cercetării se suspendează acusatul.

În cas de delict morale și disciplinare și de neglijență în oficiu se ordonă îndepărtarea numai, după ce a premers cercetarea disciplinară.

Cercetarea disciplinară o îndeplinesc comisiunea, instituită spre scopul acesta de ministrul de culte și instrucțiune publică. Între membrii acesteia se denumesc și profesori dela școale medii.

Delăturarea urmează și pentru conduite periculoase statului.

În privința indivizilor, cari au devenit neapți într'u împlinirea datorințelor de oficiu, dispune legea de pensiune.

§ 31. Țeara se împarte în privința scoalelor în 12 districte școlare, în fruntea fie-căruia stă un inspector suprem districtual de scoale.

§ 32. Pe inspectorii supremi districtuali de scoale îi denumesc din mijlocul acelora, cari s'au calificat pentru chemarea de profesori și au funcționat în aceasta ca specialiști, cu observarea normelor legii de calificațiune a amployaților Majestatea Sa la propunerea ministrului de culte și instrucțiune publică.

§ 33. Inspectorii supremi districtuali de scoale sunt amployați de stat salariați și îndreptății la pensiune, ca atari se denumesc pe viață și se pot delătura numai în casuri ca cele prevăzute în paragrafi precedentii și numai în urma cercetării disciplinare.

(Va urma.)

Sciri telegrafice.

Budapesta, 3 Februarie. Cardinal Dr. Ludovic Haynald a îndreptat cătră clerul archidiecesei sale a pastorală, în care spune preoțimei să caute a nu veni în confuziune în urma expectațiilor unor preoți tineri, cari viața intimă a clerului catolic o fac obiect de discuțiune în foi profane.

Praga, 3 Februarie. O telegramă din Petersburg a diarului „Politik“ publică programa festivităților dela încoronarea țarului, care sânt hotărâte pe 15 Maiu. Festivitățile se încep în 26 Februarie st. v. și durează până la 25 Maiu. Altă telegramă spune că Giers în Viena a atins și cestiunea încoronării, căutând să se informeze cine va reprezenta părechia împărătească austriacă la festivitate.

Lemberg, 3 Februarie. Dela Petersburg se telegrafează, ca acolo au sosit eri guvernatorul general dela Odessa, Gurko, guvernatorul dela Kiev, Drentelen și ceilalți capi ai celorlalte guvernamente.

Paris, 3 Februarie. Birourile senatului vor alege Luni sau Joi comisiunea pentru discutarea prealabilă a legii pretendinților. Discutarea în plen va fi Joi. Se crede că legea și dacă o va primi senatul, nu o va primi fără modificățiuni. Fallières și Duclerc se află mai bine.

Agram, 4 Februarie. Seara la 8 oare și 44 minute a fost cutremur de pământ de 4 secunde durată cu șgomot undulator și ca tunetul. Direcțiunea cutremurului a fost dela Nordost cătră Sudvest.

Varietăți.

* Escelența Sa Preasântitul P. Archiepiscop și Metropolit Miron Romanul pleacă ași la 4 oare

d. a. la Budapesta în afaceri de ale fundației Gozdu.

* (Adunarea generală a reuniunii sodalilor români din Sibiiu) s'a ținut duminică în 23 Ianuarie în localul reuniunii. Președintele deschide adunarea cu un discurs, în care a atins greutățile ce a întâmpinat și întâmpină reuniunea, dar greutățile se nu descurageze pe membrii, pentru că încet, încet va ajunge și reuniunea noastră în vârful sușului. Atunci și reuniunea va putea eși din împregiurările prea modeste actuale și va putea năvăli către scopul ei cu avânt mai mare. După discursul președintelui a adus la cunoștința adunării generale, că repositatul comerciant de aici dl Anton Bechnitz, care și în viață a fost un spriginitor călduros al reuniunii, în dispozițiunile sale ultime a lăsat pe seama reuniunii ca fond o obligațiune de 50 fl. m. c. cu coponii aparținători deci pres. a provocat pe membrii, în semn de recunoștință să pronunțe pentru repositatul spriginitor un „fie-i țărina ușoară și amintirea vecinică” și că încunoscinițarea aceasta se între în protocolul adunării generale ceea ce s'a primit unanim. Apoi s'a cetit bilanțul, venitul 84 fl. 91 cr., cheltuielile 73 fl. 80 cr., raportul despre ședințele comitetului de preste an și s'a constatat numărul membrilor îndreptățiți la vot, după cari au pășit la constituirea comitetului. Rezultatul reconstituirii comitetului: N. Cristea, președinte; N. Simțion, tipograf, v.-președinte; Andreiu Balteș, tipograf, notariu; V. Ardelean, măsariu, casier; Florian Cruciță, croitor, controlor; Ioan Gârbacea, tipograf, bibliotecariu. Membrii în comitet: Toma Precup, pantofar; Sam. Balteș, pantofar; Ioan Roșca, pantofar și Vasile Petruș, pantofar măestru. Suplenți: G. Bogorin, cism. măestru; Art. Trifan, croitor măestru; Ioan Lăzăroiu, pantofar și Stefan Vlad, cismar.

* (Necrolog) Cu inima înfrântă de durere aduc la cunoștința rudeniilor, amicilor și tuturor cunoșcunților trista scire despre neașteptata moarte a ficei, consoartei și sorei.

Maria Popescu născ. Nasta,

care în noaptea de 3 Februarie a. c. st. n. și-a dat după un lung morb, nobilul său suflet în mâna creatorului, în etate de abia de 21 ani.

Înmormântarea remășiștelor pământești ale repausatei se va face în 5 Februarie a. c. st. n. la 3 oare p. m. în cimiteriul suburbiului Iosefin după ritalul gr. or. Sibiiu, 3 Februarie 1883.

Naum Nasta, Susana Nasta născ. Wallner ca părinți. Luiza Popescu, născ. Nasta, Alecsandru și Victor Nasta ca soră și frați.

Ioșif Popescu ca soț. Ioan Popescu și Eufrosina Popescu ca soții, Victor, Otilia, Ioan, Maria, Iulian, Pompiliu, Eugenia, Lucreția, Aureliu, Elvira, Augusta, Popescu și Niculae Ghimbeșan ca cumnați și cumnate.

* (Mulțămită publică) se exprimă prin aceasta parochului din Hundrubechiu, Ioan Grecu, care prin donarea unei charte a țerilor de sub coroana Ungariei, făcută scoalei din loc, a delăturat una din cele mai simțite lipse.

* (Mulțămită publică.) Comitetul parochial gr. or. din Cristesci și ține de cea mai sântă datorință a aduce mulțămita sa cordială pre cale țiaristică economului, Moise Petric, din Tecșesci, care avu bunăvoința a ne împodobi Sta noastră biserică, oferindu-ne la o ocaziune binevenită, trei făclii în grosime de 18 cm. și în lungime de 65 cm. Aceste făclii sunt făcute din ceara dsale, precum și de mâna dsale, ceea ce dovedește istețime. Darul, după calculul comitetului, reprezintă sumulița de 7 fl. 20 cr. Deși aceasta sumă nu e tocmai așa mare în sine, dar pentru Sta noastră biserică, care

e cam s'eracă ca și membrii ei, e dar însemnat. Am dori ca asemenea fapte să aște mai mulți imitatori. Cristesci în 23 Ianuarie 1883 st. v.

Comitetul

* „Binelui public” din Bucuresci, cetim că i sau subtras debitul postal în Austro-Ungaria.

* „Ospitalitatea în Bucuresci”, publicată între varietățile din Nr. 5 al foaiei noastre a avut efect. „Reșboiul” din Bucuresci o publică și promite a reveni asupra, ei cu toate că și acum și-a manifestat indignațiunea față cu astfel de produse țiaristice. Duminică am primit din Turnu-Severin, pe lângă o epistolă privată, un răspuns, de altmintrelea foarte blând, dat la adresa foaiei nemțesci „Bukarester Tageblatt”. Eată răspunsul din cestiune:

Răspuns țiarului nemțesc „Bukarester Tageblatt” din Bucuresci.

Țiarul „Reșboiul” în numărul său dela 18 curent au reprodus după „Telegraful Român” din Sibiiu o notiță a foaiei Dvoastre, în care se dice că un subprefect din Județul Mehedinți ar fi adresat unui primar ordin de a face observațiuni climatice și ale transmite prefecturei și că atât primarul, Notarul, Învățătorul cât și chiar Preotul nu înțelegeau în nici un chip acel cuvânt; însă în sfârșit au venit la ideea că vor fi cei doi nemți din comună, pentru care i-au și legat cot la cot și i-au trimis la subprefectură. Aceasta sciută coincidând cu novela „Subprefectul Capătină și pomojnicul său Caimac” imprimată în Bucuresci, îmi vine a crede că această nota este o ecstragere dintr'nsa.

Pentru restabilirea adevărului dar am onoare a a vă ruga să comunicați cât mai urgent Numele persoanei, ce v'au informat despre aceasta, cum și a comunei, al cărui primar au fost autorul acestei scene de necrețut; purtarea Dvoastre este nedemnă și după cum se exprimă și „Reșboiul” acestea nu sunt de cât născociri și injurii aduse Românilor, în a căror țeară trăiți.

Turnu-Severin, 19 Ianuarie 1883.

Al. C. V.

* (Scene întâmplăte în Pianul superior). Ni se scrie din Pianul superior: Noaptea își întinse aripile sale negre, când eram în apropiere de acest sat frumos, situat la poalele înălțimilor gigantice. Urletele și țipetele înfricoșate ale cânilor, cari se aușiau din ce în ce tot mai tare, produceau un murmur atât de sfășietor, încât se părea că ceva ființe demonice au dat năvală în sat.

La primele sunete propășiam cu toată siguranța fără a fi p'etruns de vre-o temere. Câte-va momente, urletele precum și răcnetele oamenilor, mă umplură de frică, deși mă încredeam în puterea, care se măsură adesea cu brațul Ursului.

Obosit de drumul lung, și lipsit de odichna sufletului, dorința de a ajunge odată în sat, mă siliră să-mi string frânele calului și să-i dau pintoni. Nu întrasem încă bine în sat și mi se și comunică neplăcuta poziție a locuitorilor, cari sunt espuși în toată țiuva invasiunii hordelor de lupi. Lupii s'au înmulțit atât de tare, încât fără de nici o temere vin până la curțile oamenilor, îndată ce începe a insera, sfășie oi, viței, și tot ce le vine înainte. Dar nu numai oile și celelalte animale domestice sunt răpitate, și chiar câinii sunt sfășiați și mâncați, precum s'a întâmplat în 27 Ianuarie luna trecută, că seara pe la 8 oare au fost omorîți 6 câni.

Temerea locuitorilor a devenit îngrozitoare, fiind siliți să-și închidă și câinii, într'un grajd cu vitele. Un alt cas s'a întâmplat în 28, tot luna trecută. Un locuitor din satul imediat, Pianul inferior, a venit în Pianul superior cu o scroafă. Pe drum s'ermanul om a fost încungiuurat de 6 lupi, porcul de frică s'a băgat între picioarele aducăto-

rului său. Omul, ne fiind provăduț decât cu o băta, în lupta desperată a existenței o scăpă din mână, și în fine începă a se apăra cu pălăria. Sberiatul omului, carele își vedea viața în pericolul deoparte, ear de alta guitațul porcului, făceau o scenă dintre cele mai frapante. Spre fericirea amenințatului, soșiră nise călători, cari îl eliberară din ghiarele lupilor. În 29 notariul Pianului sup. venind dela Sebeș fu atăcat de o bandă de lupi și aproape să fie sfășiat, de nu dedea la cal pintoni ageri.

Legea aspră, referitoare la dreptul v'natului, are, precum se vede, triste urmări pentru locuitorii munteni. Ne fiind concesă acestor-a ține arme, animalele răpitoare se înmulțesc pe an și merge și le aduc mai mari daune.

* (Fapt criminal.) Ni se comunică din Hundrubechiu: În una din s'erile trecute cam pela 7 oare s'a comis în comuna Selișteat o faptă înfiorătoare. Patru locuitori sasi din comuna numită a ucis pe alt sas consătean. I-au sdrobit capul cu o leucă de car și cu petrii așa, încât medicul recuirat nu a putut constata mulțimea loviturilor câte le-a primit nefericitul. Faptul s'a întâmplat în mijlocul satului înaintea birtului. A fost, se vede, plănuit în birt. Făptuitorii au fost arestați de loc, ear după constatarea faptei escortați la judecătoria din Cincul-mare. Petrectarea curge. Resultatul nu e cunoscut.

* (Lupii). Ni se scrie din Cristesci: În comunele montane Cristesci, Tecșesci, Intregalde, Mogoș și Ponor s'au înmulțit lupii, umbli în cărduri, și năpăstuesc foarte tare populațiunea, așa încât omul se teme și țiuva a călători printre munți. Au făcut multă stricăciune între vite. Oaspeții aceștia se țin mai cu seamă în așa numitul „Muntele Cetei”, de unde apoi în spre seară, începând a urla pornesc la pradă. În țilele trecute pe la apusul soarelui mergând un om cu femeea sa cu o junincă, pe care o cump'erase dela Cristesci la Tecșesci, la așa numitul loc „Părăul prafului”, în apropierea muntelui Cetei, eată-l întâmpină vre-o 6 lupi, îl încungioară și încep a urla. Bietul om se vede silit, a se reîntoarce și a rămâne până dimineața în Cristesci. Ar fi de dorit și necesar, ca comitatul să dispună în aceste părți o v'națoare.

Loterie.

Sâmbătă 3 Februarie n. 1883.

Buda: 68 38 75 72 3

Bursa de Viena și Pesta.

Dim 3. Februarie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	118.55	118.50
Renta de aur ung. de 4%	87.05	87.15
Renta ung. de hărtie	85.75	85.80
Împrumutul drumurilor de fer ung.	134.75	135.—
I emisiune de oblig. de stat dela dramul de fer orientat ung.	89.30	89.25
II emisiune de oblig. de stat dela dramul de fer orient ung.	110.—	110.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	94.20	94.—
Obligațiuni ung. de rescump'area pământului	98.—	98.—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	96.—	95.75
Obligațiuni arbitrarie temeșane	—	95.75
Obligațiuni arb. temeș. cu clausulă de sorțire	97.75	—
Obligațiuni arbitrarie transilvane	96.25	95.—
Obligațiuni arbitrarie croato-slavonice	—	97.50
Obligațiuni ung. de rescump'area țecimei de vin	97.25	—
Sorți unguresci cu premii	99.—	98.50
Sorți de regularea Tisei	97.50	97.75
Datorie de stat austriacă în hărtie	115.25	115.—
Datorie de stat anstr. în argint	109.50	109.50
Renta de aur austriacă	77.35	77.80
Sorți de stat dela 1860	131.40	—
Acțiuni de bancă austro-ung.	834.—	830.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	292.—	292.50
Acțiuni de credit austr.	294.05	294.50
London (pe polița de trei luni)	119.65	119.60
Serisuri fonciari ale institutului „Albina”	100.—	100.—
Galbin	5.62	5.62
Napoleon	9.49	9.49
100 marce nemțesci	58.45	58.50

Nr. 5787 1882 civ.

[346] 1-3

Publicațiune.

Pentru pregătirea lucrărilor prealabile în cauza de regularea proprietății privitoare la comasarea hotarului și la separarea pășunii Cucerdei române cu deosebire la regularea inginerilor operatori, și la preliminarea speselor se ficsează țiuva de 29 Martie 1883 la 9 oare înainte de ameați în locuința judelei comunale din Cucerdea română, pe când toți cei interesați sunt avisați cu aceea că absentarea părților nu împedecă prertatrea.

Elisabetopole în 26 Ianuarie 1883.

Dela tribunalul reg.

Káplány.
jude esmis

Nr. 533 1883 civ.

[345] 1-3

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică din partea tribunalului reg. că notariu public din Sibiiu, Gabril Zăgoni, își deschide la

1 Februarie 1883 cancelaria sa de notariu public în Sibiiu.

Din ședința tribunalului reg. ținută la 24 Ianuarie în Sibiiu.

Nr. 392 1882 civ.

[344] 1-3

Publicațiune.

Ficșându-se, la rugarea contelui Bela Vass în privința concesiunei comasării generale a hotarului Sucutardului, țiuva de prertatrea în fața locului Sucutard pe 22 Martie 1883 la 10 oare înainte de ameați se învită părțile interesate a se presenta la țiuva ficșată în persoană sau prin plenipotențiații lor, cu observarea, că absentarea unei sau altei părți se va considera, ca și când ar consimți cu comasarea, și că rugarea pentru concesiunea comasării stă în voie ori cărui a o vedea tribunalul subscris și la primăria comună.

Din ședința tribunalului reg. diu Dej ținută la 31 Ianuarie 1883.

Zambach și Gavora.

Fabrică de vestminte și recuisite bisericesci

de rit catolic și grec.

[205] 20-30

în Budapesta, strada Vașului, Văczu utca Nr. 17.

Felon sau Odăjdii, Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachin, prapori. Toate feliturile de steaguri, și pentru societăți industriale (și pentru pompieri) co-

vor pe altariu, potiruri, pietohlebni-ca, cădelnițe, pacifical, candelile de altar, policandre pentru biserici, ricide, chivot, cărți de Evanghelie etc.

Comande se efectuesc prompt. — Obiectele, cari nu vor conveni, se vor schimba cu altele